

Talán fizethetne az apuka

Van egy csúnyának tűnő ötletem. Egyetlen mentésem, hogy nem én találtam ki, a marxizmus klaszszikusaitól tanultam az alapképletet: szocialista demokrácia = jogok + kötelességek kollektív egysége. Példánk esetében ez úgy hangzik, hogy bárkinek jogában áll ugyan a középiskola kapuján belépni, de ha már belépett, kötelessége elfogadhatóan tanulni, hiszen a szülei + a társadalom sok ezer forint befektetésével teszik lehetővé, hogy a gyermek továbbtanuljon, hogy hasznos és használható értéket (tudást) termeljen.

Az első kézenfekvő megoldás talán a középiskolai felvételi vizsga lehetne, de ez csak a rostáláshoz, a jobb pályairányításhoz lenne elegendő, nem biztosíthatja a további szorgalom szinten tartását. Most jövök a „csúnya” ötlettel: a középiskola első évfolyánján, de legkésőbb a második év során kiderül, hogy kik az alkalmatlanok ahhoz, hogy gimnáziumba vagy szakközépiskolába járjanak. Vagyis: hogy kik nem hajlandók képességeik szerint dolgozni — tanulni. Ekkor meg kelene kérdezni őket és a szüleiket, hogy miként legyen tovább.

— A szülők fel lennének háborodva — mondta valamennyi pedagógus ismerősöm —, ha a közepesenél gyöngébb diákokat eltanácsolnánk a gimnázium-vagy a szakközépiskolákból. A jogok...

— Stimmel — bólogattam —, én is olvastam az alkotmányt, s ha jól emlékszem, abban kötelességekről is szó van. Aki tehát annak ellenére élni akar a továbbtanulás jogával, hogy az ezzel járó kötelességeit nem teljesíti, aki kegyelemkettesekkel csúszik át a vizsgákon, az ezt a felesleges luxust ne az országgal fizettesse meg. Ilyenkor talán fizethetne az apuka. (S akkor talán apuka sem legyintene a bukdácsolás és az elégséges osztályzatok láttán...)

— Ezt ne írja le — ajánlotta több pedagógus —, hiába van igaza, ezt a javaslatot az érdekeltek közül senki sem fogja megtapsolni.

Taps... Újságíró vagyok, nem színész. Azt szeretném csupán, ha taps vagy fütty helyett ki-ki elgondolkodna. Mert igen kínos, hogy lassacskán sok érettségizettnek is le kell húznia a cipőjét, hogy kiszámolja, hányadik évszázadban élünk...

SZÁNTÓ GÁBOR

MI MARAD MEG AZ UTÓKORNAK?

Eseményekkel és válságokkal teli esztendő volt a tavalyi a magyar popzenében. Leáldozott a diszkózene csillaga, válságba jutott — legalábbis látszólag — a rockzene is, miközben a nosztalgiahullám minden eddiginél népszerűbbé tette a jó öreg rock and roll-t, ismét volt Táncdalfesztivál a televízióban, előretört az úgynevezett új hullám zenekarok, gomba módra szaporodtak az underground csapatok. Volt tehát mire figyelni! Hogyan látja a jelenlegi helyzetet a magyar popzene egyik kiemelkedő egyénisége, Presser Gábor?

— Kezdjük mindjárt a lényeggel: szükség van-e egyáltalán a hazai popzene megújítására?

— Szerintem nincs. A magyar popzenére van szükség!

— Miért tört ránk ilyen ellenállhatatlanul a nosztalgiahullám? Netán a zsákutcát jelenti?

— Nem hiszem. Ez is csak egyik ága a zenénknek, amire továbbra is szükség lesz. Arra, hogy jól érzék magukat azok is, akik az ilyen muzsikát szeretik.

— Az elmúlt években mintha túlnőtt volna feladatán a popmuzsika. Várhatóan visszatér majd a medrébe?

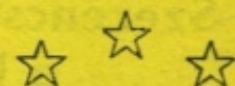
— Számos előadó és együttes erőfeszítésének eredményeként végre eljutottunk oda, hogy a popzene is része lett zenekultúránknak. Tagadhatatlanul fontos feladata az ilyen zenének a szórakoztatás, s jó úton járunk, ha ennek eleget teszünk.

— A napi feladatok mellett azért távolabbi hatók is vannak: mi marad meg az utókornak a mai termésből?

— Tisztában kell lennünk azzal, hogy nem a jövőnek, hanem a manák dolgozunk. Ennek megfelelően kell kinek-kinek helytállnia. Ami persze nem zárja ki, hogy sok minden megmarad majd a manapság született muzsikából. Nem vagyok azonban biztos abban, hogy csak az igazi értékek maradnak fenn. A mai technikai szint, az archiválási lehetőségek, a hanghordozók lehetővé teszik, hogy a selejtet éppúgy megőrizzük. Válogathat tehát majd az utókor is.

— S hogy állsz te az új hullámmal?

— Ahogyan minden másval. Van, ami tetszik belőle, s van, ami nem. Így vagyok a régivel is.

VOLT EGYSZER EGY ZENEKAR...

Egy letűnt legenda,

»SYRIUS«

Könnyen dobálózunk e legekkel, annak ellenére, hogy az idő nemegyszer bebizonyította már, jöhet egy még jobb. A hazai rocktörténetben azonban volt egy zenekar, melynek hároméves korszakára nyugodtan elmondhatjuk, minden idők egyik legegynibb világú bandája volt, s ez a *Syrius*. Sajnos, csupán három évig dolgozhattak, mivel míg külföldön jelentős eredményeket értek el, idehaza mindössze egy nagylemezük készült el.

A *Syrius* története 1962-ben tehát a hazai beatet megelőző szirupos tánczenei közegben született meg. Az első formáció öttagú volt; *Fehér Lajos dob, Molnár Ákos orgona, Varga Dénes basszusgitár, Rákosi László ritmusgitár* és a zenekart alapító, a fúvós hangszereken játszó *Baronits Zsolt*. A későbbi fiatal beatescsoportokkal ellentétben a *Syrius*-ban meglehetősen magas — 25 év — volt az átlagéletkor, zenéjükben is „öregesek” voltak, hiszen a *melodikus tánczenét* választották stílusuknak. Az 1964-es hazai beat betörésekor is csak úgy tudtak fennmaradni, hogy saját számokat játszottak szinte minden stílusban. 1966-ban érték el első jelentősebb sikerüket, az akkoriban valóban újnak és eredetinek számító pol-beat műfajban, a *Fekete patkány* című számuk első helyezést ért el az akkori

pol-beat fesztiválon. A siker nyomán megkapták első külföldi meghívásukat, a IX. világifjúági találkozóra, melyet Lengyelországban rendeztek meg. A következő évben, 67-ben is aratott a *Syrius*, ötödik helyezést értek el a Magyar Ifjúság beatversenyén, mely helyezés igen komolynak számított az Illés, Omega, Metró, Liversing mögött. Sikerdaluk címe a *Tranzisztori* volt, mellyel harmadik helyezést értek el a Magyar Televízió és a Rádió második Táncdalfesztiválján. A *Tranzisztori* egyik szerzője egy új tag volt, az énekes-organista *Pápay Faragó László*, kinek belépésével csak megerősödött a beattell ellentétes slágergyártók nem kis száma. A slágergyártók szokásos évi seregszemléjén a következő — 1968-as — Táncdalfesztivál döntőjében is ott volt a *Syrius*, a *Hogyan mulat egy beates magyar úr* című számukkal. 1969-re már kilenc kislemezük jelent meg, a fesztiválszámok mellett olyan dalokkal, mint a *Meg kell tőled szólni, Beatballada* stb. Külföldre is rendszeresen jártak, többször voltak már Lengyelországban, Csehszlovákiában és a Szovjetunióban, ahol az önálló programok mellett *Ambrus Kyri* és *Poór Péter* műsorát is kísérték. 1970-ben rövid idő alatt számtalan személyesrét bonyolítanak le, míg

S a legendás nagycsapat, Orszánczky Miklós, Veszelinov András, Pataki László, Baronits Zsolt, Ráduly Mihály

A beates magyar úr korszakban 1968-ban a Syrius; Rákosi László gitár, Pápay Faragó László ének, orgona, Molnár Ákos orgona, fúvósok, Baronits Zsolt fúvósok, Fehér Lajos dob, Varga Dénes basszusgitár

végül is *Baronits Zsolt egyedül marad*, s olyan zenészeket hív a *Syrius*-ba, kiket a későbbiek során nem egy cikk szuperegyüttesként emleget. A dobos *Veszelinov András* az Atlantiszból, *Pataki László* organista az első magyar underground csapatból, a *Liversing*-ből, *Orszánczky Miklós* basszusgitáros az új *Rákfogó*-ból jött a *Syrius*-ba. Az együttes első számú sztárja a fuvolán és tenorszaxofonon játszó *Ráduly Mihály* volt a *Pege* együttesből. *Ráduly* miután *Pege Aladár* kvartettjével megnyerte a Magyar Rádió 1970-es jazzversenyét, elvitte a legjobb szólista díját is a Montreux-i jazzfesztiválon. Teljesítménye elismeréseképpen egy éves ösztöndíjat kapott a bostoni Berklee School of Musicban.

1970 februárjában mutatkoztak be a Csanádi utcai jazzklubban, ahova csak hatvan zenetársukat hívták meg. A koncerten kiderült, csodálatos új hang szüle-

tett, a hazai rockéletben eddig még nem hallott jazz-rock formáció alakult. A *Syrius*t sajnos a műfaj vezetői úgy könyvelték el, mint újabb jazzegyüttest, a hivatalos vélemény s az emögött húzódo hozzáállás, a támogatás hiánya nagymértékben hozzájárult az együttes három évvel későbbi szétválásához.

Már a megalakulás évében egyre nagyobb lett a *Syrius*-koncertlátogatók száma, klubjaikban a Metróban, a Ganz-MÁVAG-ban, de főképp a Bercsényi utcában egy-egy koncert alkalmával sokan kint rekedtek. Nyáron a dunai hajón játszottak, ahol is minden koncert után rendszeressé vált a jam-session, s ezekkel az igen magas szintű bulikkal még csak növelték a *Syrius* népszerűségét. Ausztráliába *Charité Fischer* producer meghívására mentek, s a hazai rock történetében először óriási karriert futottak be külföldön, az év végére a *Syrius* lett Ausztrália első számú zenekara. A listákon olyan nevekkal vették fel a versenyt, mint a *Stones*, *Kinks*, *Free*. *Pataki László* és *Orszánczky Miklós* szerzeményeit ausztrál együttesek tűzték műsorukra. Még egy fokmérő a kinti sikerekről; *P. Scultrone*, az egyik legnevesebb modern zeneszerző a sydneyi opera megnyitóműsorára komponált művét a *Syrius*-ra akarta bízni, sajnos az 1973-as visszahívásból nem lett semmi. Egy később, de már nem ebben a felállásban készült lemez, a *Szét tört álmok* zenéje is ebben az időben készült, amire Camberrában egy balettet írtak, s óriási sikerrel be is mutattak. A külföldi út után a hazai rockosabb igények miatt egy gitárossal bővült a *Syrius*, a választás *Tátrai*

Tiborra esett. A szakma is igen nagyra értékelte az együttest, az év végi az Ifjúsági Magazin által meghirdetett szakmai szuperegyüttesben három *Syrius*-zenészt *Patakit*, *Rádulyt* és *Orszánczkyt* szavazták be. Az 1973-as évben két fesztiválon is részt vett a most már hattagú *Syrius*, első díjat nyertek a *Ljubljani jazzfesztiválon*, a második nem versenyjellegű fesztivál, inkább seregszemle volt. A magyar rocktörténet első, eddig egyben utolsó rockfesztiválján, a miskolci DVTK-stadionban léptek fel, óriási sikerrel. A közönségsiker mellett azonban hiába várták a tv, a rádió (mindössze két rádiófelvételük az *Ebredj, álmodj és a Hamlet*-készült) a lemezzgyár ajánlatait, ezek elmaradtak.

1973 végén már nem volt *Syrius*, s ebben személyes ügyek is szerepet játszottak. *Ráduly* és *Orszánczky* egyre többet lépett fel a *Rákfogó* együttesrel, de *Orszánczkyt* hívták vissza Ausztráliába is, ő már csak az engedélyekre várt, így végleg kilépett a zenekarból. (1974-ben meg is kapta az engedélyt, és *Jackie Orszánczky Bermoida* néven alapított egy instrumentális zenét játszó öttagú együttest.)

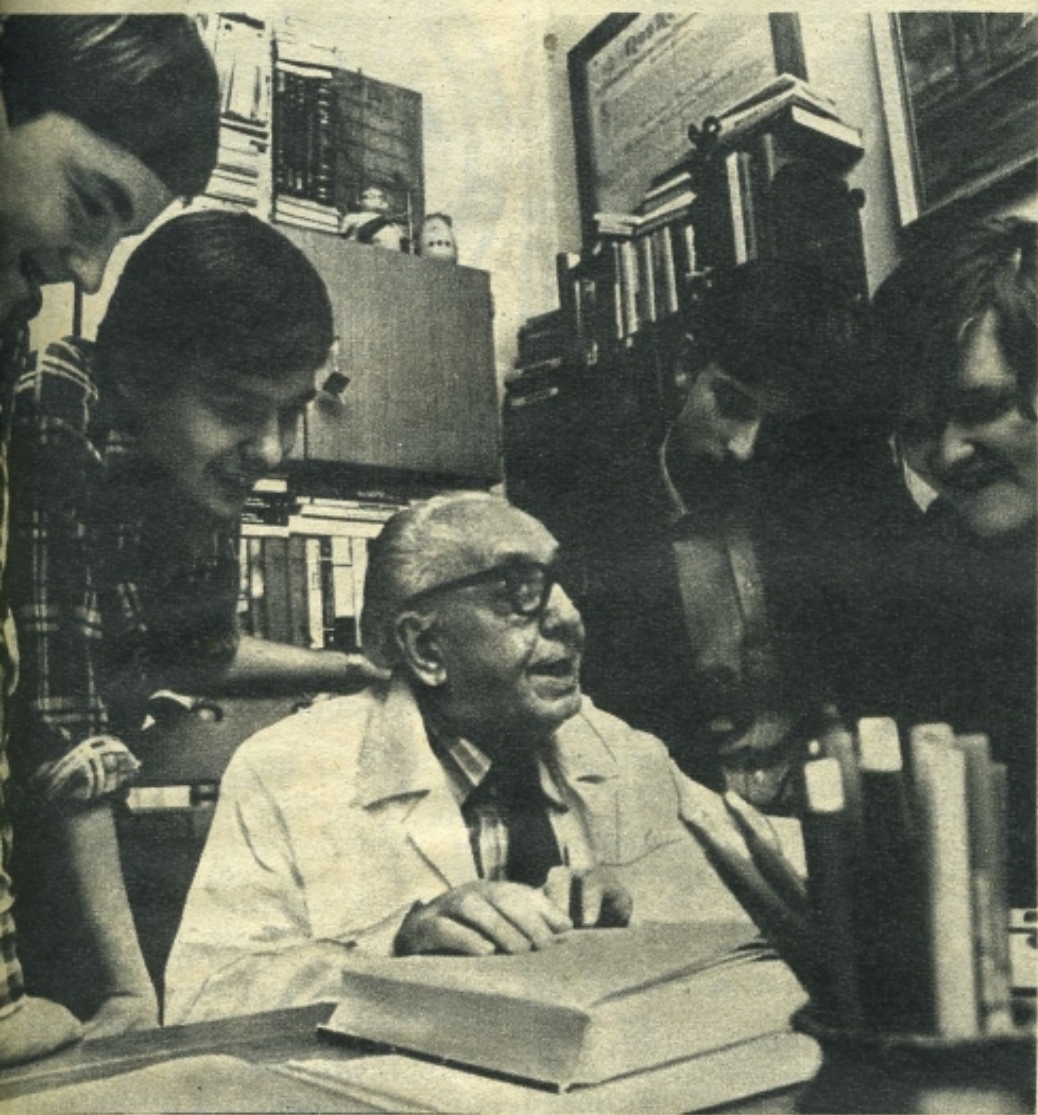
A nyár folyamán *Ráduly* is elhagyta az együttest, Franciaországban, majd Amerikában telepedett le.

A sorozatos kudarc után *Baronits* újjászervezi a csapatot, de az állandósult tagcserék és a populáris stílusokhoz való nagymértékű közlekedés miatt, a *Syrius* körüli legenda végleg szertefoszlott. *Baronits* oldalán maradt három zenész közül *Veszelinov András*t 1976-ban *Brunner Győző* váltotta fel, *Tátrai Tibor* a második lemez (*Szét tört álmok*) után az *Olympia* zenésze lett, *Pataki László* az 1977-es *Metronóm* után végleg elhagyta a *Syrius*-t.

ZOLTÁN JÁNOS

★★★★★★★★

Buga doktor

Találkozásunkkor két dolog lepett meg. Az egyik Buga doktor, dr. Buga László kora, a másik rendkívüli hasonlósága a filozófus Lukács Györggyel. Nevetve mondta, hogy büszke erre a „hasonmásságra”. A ma is hiperaktív orvos jóval túl van a hetedik X-en. Nem is számolja, hogy mennyi ideje marad pihenésre, hiszen neki az emberekkel való találkozás, a kapcsolattartás jelenti az életet. Nem fárad, lelkesen jár előadásokat tartani, s mint elmondta, eddig legalább hatvanezer levelet válaszolt meg. Aktívan publikál a Szabad Föld című hetilapban, övé az Orvos válaszol rovat. Rendszeresen hallhatjuk bölcs, minden korosztályt érintő, ízes magyarsággal előadott tanácsait reggelenként a rádióban...

— Felvidéken egy kis faluban születtem. Apám a helyi iskola „igazgató ura” volt, háromfős tantestületet vezetett. Az ebédidőben gyakran jöttek a szomszédok, sőt még a távolabb lakók is az „igazgató úrhoz”, hogy tanácsait hallgassák, válaszoljon az őket érdeklő kérdésekre. Akkor — már porban játszó koromban — megfigyeltem, hogy mennyire éheznek a tudást az emberek. Szüleim gyakran mondták: add tovább, amit megtanultál, így válhatsz hasznára társaidnak.

— Patikusnak szántak, mert akkor az nagy dolog volt. Aztán beiratkoztam az orvosi egyetemre, mert doktor akartam lenni. Ha hazamentem, elterjedt a híre — vitték szájról szájra —, hogy a Buga „igazgató úr” fia szívesen beszélget, magyaráz bárkinek. Amit különösen értékelték, hogy az egyszerű embernek is érthetően mondtam, amit mondtam. Nem használtam — ha tehetem, ma sem — idegen, latin kifejezéseket. Mit ér az a felvilágosítás, amit a hallgatóság nem fog fel?

— Amikor én tanultam az egyetemen, még nem szakosodtak az orvosok, mindenből általános orvost csináltak. Később azután egy-egy szakterületre persze, bedolgozhatta magát a doktor. Még hallgató koromban beíratott apám a Magyar Királyi Természettudományi Társaságba, ami tulajdonképpen a TIT-nek volt jogelődje. Rengeteget tanultam a társaimtól, ugyanakkor szervezeten járhattam egészségügyi felvilágosító előadásokat tartani. Az egyetem végeztével Szegedre kerültem, a kórház betegélelmezési osztályának laboratóriumába. Egy idő után a sebészetre helyeztek át „félkolbász” orvosnak. Hogy ez mit jelentett? Lakást és kosztot adtak fizetségként, de ezt a keveset is egy másik kollégával kellett megosztani. Ha a vacsorára a tányérba kolbászt adtak, annak felét a másik doktor ette meg...

— A háborús hangulatban visszamentem szülőfalumba. Hamis papírokkal ugyan, de csaknem megúsztam a háborút. Három körzetet is elláttam, gyógyítottam a betegeket, közben pedig magyaráztam, beszélgettem. Az emberekkel való kapcsolattartás nagyon fontos volt az életemben. Ha oltásra kellett jönniük, elsőként a feleségemnek, a gyerekeimnek adtam be az oltóanyagot. Mondták egymásnak: a doktorné kibírta, mi is mehetünk. Amikor látták, hogy feleségem a gyereket nem nehéz pólyába csomagolja, hanem könnyű rugdalózót ad a csecsemőre és elhagyta a feje alól a hatalmas párnákat, egy ideig rosszalották, majd a sajátjukat is a mi mintánk szerint öltöztették.

A nyilasok szovjet katonák gyógyítása miatt letartóztatták és Sopronkőhidán börtönbe zárták. A felszabadulás után a Tokod környéki bányákhoz ment.

— Ott szerveztük a bányászok életét. Legnagyobb kitüntetésem — amire a legbüszkébb vagyok mindmáig —, ekkorról származik. Élmunkás lettem a hősi korszakban... Ezt nem adták mindenkinek!

Az évek során volt Körmenden körzeti orvos, Vas megyei főorvos, minisztériumban az egészségügyi felvilágosítási osztály munkatársa, majd ismét körzeti orvos. Kitüntetések is szép számban kapott.

— Pályája során milyen munkáira gondol még ma is szívesen?

— Szerettem az orvosi munkát, de az újságírói feladat is mindig vonzott. A felszabadulás után enyém volt a 39-es sorszámú újságírói igazolvány!

— Ma már nyugdíjas, de aktivitása nem lankad. Hogyan fogadják egy-egy előadáson?

— Ez mindig változó. Volt idő, amikor nem kis energiával kellett a hallgatóságot megnyerni. De előfordult, hogy csak azért jöttek el, mert kíváncsiak voltak a hangom után a külsőre is. Egy lelkes érdeklődő egyszer így kiáltott fel: „Jaj, ez a pipázó Buga doktor, Jesszus Mária, de randa és milyen öreg!”

— Hatvanezer levél egy ember életében borzasztóan sok.

— A levelezés olyan kapcsolatot teremt az emberek között — még ha orvoshoz is fordulnak kérdéseikkel —, hogy azt már barátságoknak is nevezhetem. Aki leül és ír, az bízik a válaszolóban, én ezzel a bizalommal nem élhetek vissza úgy, hogy nem válaszolok. Mindenkinek válaszolni kell.

KRASZNAI ÉVA

FOTÓ: HEGOCZKI

KOMÁR-ROCK

Furcsákat produkál néha az élet! Ha húsz évvel ezelőtt jelent volna meg Komár László nagylemeze, azt mondtuk volna rá, hogy ügyes utánczat, de kit érdekel, mikor az eredetit is hallgathatjuk. Aztán nem sokkal az első és sikeres magyar rock and roll nosztalgialemez (Hungária) kiadása után egy szólóénekes jelentkezik hasonló összeállítással, s lám elfelejtjük a viszonyítást és fenntartás nélkül örülünk, hogy ilyen jó lemez született.

Persze, nem ment ez olyan simán. Kell az az olyan barátok kis segítsége, ami már másokat is kihúzott a bajból. És az is kell hozzá, hogy elfeledkezzünk az eredetiségről: vegyük tudomásul, hogy a rock and roll olyan stílus, amelyen belül végesek a variációk lehetőségei. Ne jusson eszünkbe egy Elvis Presley néven ismertté vált énekes sem, hiszen nem tévedés, most Komár Lászlót halljuk. Töröljünk ki tehát mindent az emlékezetünkben, s akkor élvezni fogjuk a jobbnál jobb számokat, a gyors tempójú vagy éppen lírai merengő felvételeket, a remek hangszereléseket, szólókat és az éneket.

Nem kétséges, Komár Lászlónak van érzéke ehhez a stílushoz. Más ez a lemez, mint amit a Hungária csinált: szelidebb, visszafogottabb, árnyaltabb: azt is mondhatnánk, hogy afféle diszkrét rock. Több a lassú, érzelmes, sejtelmesen borongós szám rajta, egyáltalán: izlésebb a csomagolása (nem a borítóra gondolok). A témák? A zene, a mézidő gyermekkor, a táncoló lakkcipő, a magányos szívek klubja, a fehér hold — tehát pontosan azok, amikről két évtizede az igazi rock and roll-énekesek daloltak. Nem is kell őket komolyan venni, csak annyiban, amennyiben szöveg is kell a dalhoz.

Kár, hogy a tasakon nem olvashatjuk a közreműködők nevét. Megérdemelték volna pedig, hogy feltüntessék őket, mert nagy érdemük van abban, hogy zeneileg annyira állja a helyét minden. A fülbemászó dallamok, ízes szólók fűződnék hozzájuk: mintha mindig ezt a zenét játszották volna. A nosztalgia hullámain evezett első nagylemezéig Komár László: akik követni akarják, hallgassák meg felvételeit. Nem fogják megbánni.

Turi Gábor

AZ ÉN SLÁGEREIM OSZTER KÁROLY (LEMEZLOVAS)

1. LGT — Gondolj rám
2. Fonográf — Minden
rendben van
3. Korál — Homok a szél-
ben
4. Hobó Blues Band — Ki
vagyok én?
5. Rockwell — Egy másik
világ
6. Fórum — Kazacsok
7. Bizottság — Itt van a
szerelem
8. Lord — Ne higgy sen-
kinek
9. P. Mobil — Átlagember
10. Hungária — Micsoda
buli

A SZERKESZTŐSÉG AJÁNLATA

Fórum — Ha tele a has
KFT — A macska
Sikátor — Peronoszpóra
P. Mobil — Átlagember
Omega — Kemény játék
East — Játékok
Bizottság — Kiskanalak
Hobó Blues Band — Mata
Hari
P. Box — A bolond
Korál — Homok a szélben

1967. JANUÁRI LISTA

1. Gemini — Téged várlak
akkor is
2. Neoton és a Kócbabák
— Vándorének
3. Cini és a Tinik —
Könnyű álmot hozzon a
szél
4. Fonográf — Levél a tá-
volból
5. LGT — A Kicsi, a Nagy,
az Arthur és az Indián
6. Omega — Időrabló
7. Gemini — Repülő zene-
kar
8. Generál — A zenegép
9. LGT — A fiú
10. Máté Péter — Azért
vannak a jó barátok

1977. JANUÁRI LISTA

1. Illés — Kint az utcán
2. Zorán Sztevanovity —
Mi fáj?
3. Koncz Zsuzsa — Négy
év után
4. Echó — Mehemed
5. Szörényi Levente — Még
fáj
6. Zalatnay Sarolta —
Csöpp bánat
7. Illés — Légy jó kicsit
hozzám
8. Illés — Oh, mondd
9. Illés — Itt állok egy-
magam
10. Harangozó Teréz —
Minden ember boldog
akar lenni

NAGYLEMEZT NYERTEK:

Nagy Géza — Bicske, Dolhai Ta-
más — Kisvárd

MAGNETOFONSZALAGOT NYERTEK:

Ágoston Ottó — Budapest, Ágost
Sándor — Szeged

PCSZTERT NYERTEK:

Nemes Gyuláné — Tác, Gerényi
Judit — Tarnaméra, Naszádi
Gábor — Budapest, Schupp An-
na — Tát-Kertváros, Kőkényei
Anikó — Székesfehérvár

POP-STOP

Az év végére, úgy tűnik, csillogó fekete lemezek formájában beértek az elmúlt esztendő popzenei termékei. A karácsony előtti vásárlási láz csillapítására bőséges volt az üzletekben a kínálat, toplistánkon is kúsznak felfelé az új lemezekben található dalok. Az igénytelen Táncdalfesztivál leginkább említésre méltó dalait viszont in-

kább a rádió tette széles körben népszerűvé, listánkon is ezek viszik a prímet, közülük három is előkelő helyen található. Ennél azonban sokkal örvedesebb jelenség, hogy a komolyabb könnyűzene képviselőit — East és Solaris — is kezdi megszeretni a nagyközönség, ami azzal a reménnyel kecsegtet, hogy egyszer még a

maradandóbb zenei élményt is díjazza majd a szavazók. Az elkoptatott új hullámos jelzővel felruházott punk- és pop-szabadcsapatok azonban még mindig nem tudnak beleszólni a nagyok versengésébe, ami egyben arra is utal, hogy nincs igazi tömegbázisuk, továbbra is elszigetelt közösségek előtt nyúvik a hangszereiket.

1.	(10)	KORÁL — HOMOK A SZÉLBEN
2.	(1)	KFT — BÁBU VAGY
3.	(2)	EDDA — HÜTLEN
4.	(5)	P. MOBIL — MOBILIZMÓ
5.	(4)	HUNGÁRIA — LIMBÓ-HINTÓ
6.	(14)	SOLARIS — ÉDEN
7.	(11)	PIRAMIS — EMELJ FEL A SZÍVEDIG
8.	(17)	KARTHAGÓ — INDULJ TOVÁBB!
9.	(18)	KOMÁR LÁSZLÓ — CSALÁDI ROCKY
10.	(4)	HOBÓ BLUES BAND — BUNKÓ VAGYOK
11.	(—)	COLOR — ARRÓL JÖTTEM ÉN
12.	(5)	P. MOBIL — OH, YEAH
13.	(—)	PROGNÓZIS — AJTÓK ELŐTT
14.	(13)	HOBÓ BLUES BAND — KOPASZ KUTYA
15.	(—)	OMEGA — NAGY FOLYÓ
16.	(—)	EAST — NÉZZ RÁM
17.	(—)	NEOTON — LOBÓ
18.	(8)	KONCZ ZSUZSA — AMERIKA
19.	(—)	ILLÉS — KÉGLIDAL
20.	(—)	FÓRUM — HA TELE A HAS

Kitekintés

ÚJ KÜLFÖLDI NAGYLEMEZEK

1. Gilan — Double Trouble
2. Bob Seger — Nine To-
night
3. Saxon — Denim and
Leather
4. Tangerine Dream —
Exit
5. Hawkwind — Sonic At-
tack
6. Blues Band — Itchie
Feet
7. Rush — Stage Exit Left
8. Judas Priest — Point
of Entry
9. Iron Maiden — Maiden
Japan
10. Dabbie Harry — Koo Koo

TOP 10

(NAGYLEMEZEK)

P. Mobil — Mobilizmo
Dinamit — A híd
Omega — Az arc
East — Játékok
Új Skorpió — Zene tiz
húrra és egy dobosra
Syrius — Az ördög álarc-
cosbálja
Szabó Gábor — Femmé fa-
tale

ZENEKLUB

az Ikarus Művelődési Ház
ifjúsági klubjában:

Január 20-án este: Rock-
színpadról az operába cím-
mel beszélgetés Gerdesits
Ferencsel, az egykori Ferm
és Nonstop együttesek
énekesével, az Allami Ope-
raház magánénekesével;
régii koncertfelvételek le-
játszása.

Február 3-án: Beatlestől az
új hullámig címmel Sebők
János beszél a könyvről, s
a popzene gazdasági és
társadalmi háttéréről; Wil-
pert Imre Beatles-diaporá-
mát vetíti.

Február 17-én: A népzene
napjainkban címmel be-
szélgetés az Ördögszekér
együttes tagjaival, akik ezt
követően koncertet adnak.

Hét lány, két fiú

felállásban játszik egy új
fővárosi együttes, az Elekt-
ronik Machine. A nevük
jelzi stílusukat is, elektro-
nikus hangszerekre épített
ürroketot játszanak. Show-
műsorukhoz lézert is hasz-
nálnak. A zenét a két fiú
— Nagy Tibor (billentyű-
sök, szintetizátorok) és
Szászfalvi László (dob, szin-
tetizátor) — a látványt pe-
dig a hét táncoló kislány
biztosítja. UFO XG-727 cí-
mű oratóriumukat nagy
sikerral játszották több
budapesti koncertterm-
ben, a produkciójukra a
TIT is felfigyelt.

BNS-nyitány előtt FEBRUÁR- TÓL:

Már az utolsó simításokat végzik a Budapesti Nagy Sportcsarnok építői. Februárban már nemcsak a sportolók vehetik birtokukba az impozáns új létesítményt, hanem a kulturális műsorok közönsége is. A világversenyek, sportrendezvények megrendezésére alkalmas, korszerű BNS küzdőterén — 30×60, illetve 45×90 méteres — az összes teremsport színvonalasan, a nemzetközi szabályok szerint bonyolítható le. Emellett három kosárlabdapályát magába foglaló gyakorlócsarnok és egy szabványos jégpálya áll még rendelkezésre. (Utóbbin egész évben, függetlenül az időjárástól, lehet korcsolyázni.) A kisebb-nagyobb méretekre alakítható tér akusztikailag igényes kulturális, tudományos és politikai rendezvények megtartására is alkalmas. Konferenciákra a plenáris helyszín mellé több, szekcióülésre is alkalmas helyiség alakítható ki az emelvény-rendszerek és térelválasztók segítségével. Az egyes helyiségek közötti kapcsolatot zárláncú tv-rendszer oldja meg, a hangosítást két hangkeverőasztal szolgálja.

Lehel László a csepeli Rideg Sándor Művelődési Ház népművelői posztjáról került ide műsor-gazdának. Hozzá tartoznak majd a különleges rendezvények, így többek között a popkoncertek is.

— *Mikor és mivel nyit az új létesítmény?*

— Február 13-án veszi majd birtokba a magyar ifjúság, ünnepélyes keretek között. Budapest felszabadulásának évfordulója alkalmából az Országos Rendező Iroda állított össze ünnepi műsort, melynek keretében politikai rendezvény, sport- és kulturális műsor is helyet kapott.

— *Elsősorban sportversenyeknek ad majd otthont ez a csarnok?*

— Nemcsak azoknak, szinte minden jelentősebb politikai, tudományos és kulturális rendezvény le-

bonyolítható itt. Így például jövőre a haematológusok tartják itt a világtalálkozójukat, 1984-ben pedig a lutheránus világtalálkozás ülészik majd itt. De természetesen rengeteg sportrendezvényre is sor kerül, áprilisban például az asztalitenisz-Európa-bajnokságra. Sokféle célra alkalmas, légkondicionált, télen-nyáron egyaránt használható ez a csarnok.

— *S milyen poprendezvények lesznek itt?*

— A nyitás napján például a Korál és a Neoton ad koncertet, másnap, február 14-én pedig a Start Lemezkiadó szervezésében P. Mobil-koncert lesz. Önálló szervezési joga van intézményünknek, tehát magunk is szervezhetünk koncerteket, de az ORI-val, az Express Utazási Irodával közösen is szándékozunk ilyeneket lebonyolítani. Sőt, egy sor intézménynek és vállalatnak is elküldtük ajánlatunkat, szívesen látunk mindenkit, akinek ekkora helyre van szüksége. Gyakorlatilag minden hónapban lesz majd valamilyen poprendezvény is itt.

— *Mondanál valamit a tavaszi tervekből?*

A Budapesti tavasz eseménysorozata keretében Markó Iván együttese, a Győri Balett mutatja majd be új műsorát, továbbá V'Moto-rock- és Hungária-koncertet tervezünk, táncházzal akarunk nyitni, s ha létrejön a budapesti ifjúsági sajtófesztivál, akkor mi adunk helyet neki. Az ősszel pedig az egyik legígéretesebb produkciót az Omega együttes koncertsorozata ígéri. Hernádi Gyula és Jancsó Miklós közreműködésével.

— *A BNS név egy kissé szürkének tűnik, terveztek-e valami fantázianevet a poprendezvényekre?*

— Valószínűleg Popkatlan néven hirdetjük majd az ilyen jellegű rendezvényeket.

— *Mennyien férnek be egy-egy alkalommal?*

— A csarnok maximális befogadóképessége 12 ezer 500. A normál ülőhelyeken 8 ezren férnek el, s ha nem atlétikai versenyek folynak, kihúzható, teleszkópos üléseken további 2 ezer néző kap helyet, s ha történetesen rockest lesz, s a küzdőtér egy részére is tudunk székeket tenni, további két és fél ezren beférnek.

— *Milyen árakra számíthatnak például a popkoncertek látogatói?*

— Még nincsenek végleges terveink, de mivel a szabadáras kategóriába tartozunk, igyekszünk majd az eseményhez igazítani az árakat is. Gondolok arra, hogy ha egy neves külföldi rockcsapat koncertezik, a legjobb helyekért akár 200 forintot is elkérünk majd, de azért lesznek természetesen 50 forintos helyek is.

Adams világa

Az amerikai népzene, a country igen sok modern irányzata közül az egyik legkülönösebb, amit a Texas állambeli El Pasóban élő Doug Adams képvisel. A fiatal művész lemezein a spanyol, a mexikói és az indiai népzene legszebb elemei keverednek a modern rockzenével. Saját lemeztársasága, a Magi eddig négy lemezt adott ki. Ezek közül a legnagyobb sikerű a Light Rain, amelyen Adams éneke és szóló hegedűjátéka, valamint a teljesen egyéni hangzású kísézőzenekar, a Light Rain hallható. Az album eddig több mint 20 000 példányban kelt el. További lemezein (Dream Dancer és Dream Suite) hangszeres zenét játszik a Light Rain együttes. Adams legújabb kislemezének slágere az One Good Waltz, saját szerzeményű western-country.

1982. január 1-vel újabb kedvezményekben részesülnek (nagykorúságtól) az ifjúsági takarékbetét-tulajdonosok. Levélírónk érdeklődésére a változásról Nagy Lajostól, az OTP bankgazdasági főosztályának vezetőjétől kértünk választ.

— Az új kedvezményekkel elsősorban a fiatalok lakásproblémáin szeretnénk könnyíteni. Eddig a 14—30 év közöttiek nyithattak ifjúsági takarékbetétet. Ezt a megkötést most a 35. életév betöltéséig hosszabbítottuk meg, és akár a születéstől kezdve is rakhatnak be pénzt a szülők, nagyszülők gyerekeiknek, unokáiknak. Az eddig maximum 800,— Ft helyett most bármilyen, 100,— Ft-ra végződő összeget elhelyezhetnek. Ennek megfelelően változnak a betéthez fűződő kölcsönlehetőségek is. Ötéves elótakarékosság után a betét összegével azonos kölcsönt adunk, amit új lakás építéséhez, állami szervtől lakás vásárlására használhatnak fel a fiatalok. Az eddigi 56 000,— Ft helyett most 70 000,— Ft a kölcsön, amit azok vehetnek igénybe, akik havonta 1000,— Ft-ot tesznek erre a célra félre. A kölcsön egyébként 60 000,— Ft erejéig felhasználható emelet- és toldaléképítkezéshez, tetőtér-beépítéshez, eddig nem lakás céljára használt helyiség lakássá való átalakításához, családi ház megvételéhez. Akik nem kérnek az otthonteremtéshez külön kölcsönt, igénybe vehetik az áruvásárlási, ami maximum 40 000,— Ft. Öt évre lehet felvenni, havi 700—800,— Ft-os elótakarékosság esetén. A kedvezmények növekedésével az ifjúsági takarékbetétesek száma is gyarapodott az elmúlt időszakhoz képest, mintegy tízezer fővel. A kölcsön összege 1981-ben elérte az 1 milliárd 25 milliót.

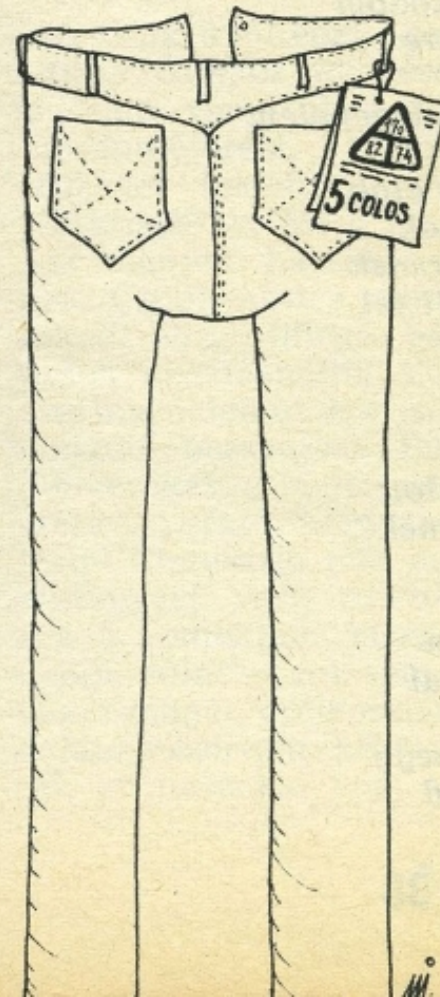
★ KOBRA ★

A KOBRA együttes a feltörekvő új bandák egyik ígéretes tagja, elsősorban budapesti klubokban és ifjúsági szórakozóhelyeken láthatók és hallhatók. Balról jobbra: Tóka József (ének), Fördős András (szólógitár), Dömötör Balázs (basszusgitár), Pálfalvi A. János (billentyűs hangszerek) és Gróf Károly (dob).
Fáth Péter felvétele

Flamengóláz

Ezt a különös betegséget valószínűleg mindenki megkapja, aki meghallgatja az amerikai Realtime lemezgyár legújabb albumát. A Flamenco Fevert a Los Angeles nyugati városrészében levő El Matador mulatóban vették fel, igazi „élő” környezetben. A vérpezsdítő flamengót egy spanyol együttes adja elő, a szólót a híres Felipe De La Rosa éneкли. A táncot, pontosabban annak jellegzetes ritmusú kopogását, speciális mikrofonokkal rögzítették. A lemez az egyik legkorszerűbb felvételi technikával, közvetlen vágással készült, és úgy hírlík, még a mulató tulajdonosa, Mr. Sanchez is táncra perdült, amikor meghallgatta.

Könyv – könyvekről

Furcsa helyzet: a hazai ifjúsági irodalmat sokan olvassák, de kevesen vállalkoznak elemzésére. Mondhatni, hogy még rendszeres kritikája sincs az ifjúsági könyveknek. Ezért is örülhetünk Fioláné Komáromi Gabriella A hetvenes évek ifjúsági regényei című tanulmányának. A szerző elsősorban arra keres választ, miként tükröződik az elmúlt évtized társadalmi valósága az ifjúságnak szóló regényekben. De megvizsgálja, hogyan ábrázolják az írók a háborút, az azt követő esztendőket, és külön fejezetben foglalkozik a sci-fivel. A tudományos-fantasztikus irodalom írói ugyanis nem kényeztettek el a kamaszokat.

A könyv írója nemcsak a regényekben kirajzolódó világot igyekszik felfedezni, de szembe is a leírtakat a valósággal. Kedvcsinálónak néhány fejezet-cím: Kalandok a félműltben és jelen időben, Életdarabkák a gyermekmagányból, Írástudók és kardforgatók. Vajon hány ifjúsági regény van a könyvespolcodon? Lehet, hogy néhány fontosabb hiányzik a gyűjteményedből. Könnyen ellenőrizheted, melyek ezek, hiszen A hetvenes évek ifjúsági regényei című könyv végén részletes bibliográfia segít eligazodni az 1970–1979 között megjelent, neked szóló könyvek között.

(cs.)

Pege Aladár neve már majdnem annyit jelent: nagybőgő. Sok-sok munka eredményeként 1981-ben a világ legjobb bőgőse, a fiatal feltörekvő tehetségek kategóriájában.

Ezt a hírt a DOWN BEAT című chicagói lap 81 augusztusi száma közölte. Hatvanegy tagból álló nemzetközi kritikuskörrel küldte szavazatait erre a rangsorolásra a világ minden tájáról. Gratulálunk!

A WESTERGOM

Esztergomból

Egy ötletes, önmagáért beszélő név és egy diáklány-matektanár-szerszámkészítő-tűz- és munkavédelmi ellenőr között szövődött barátság — ez adta az esztergomi country-együttes helyzetét energiáját.

— Még 1976-ban kezdtük — emlékszik vissza *Parra-gi György*, a csapat vezetője —, de az idő és amatőr mivoltunk bennünket sem kímélt, így jónéhány tag és elképzelés eltűnt azóta. Viszont a műfaj megizmosodott és talán mi is...

— *Milyen feladat Magyarországon country-t játszani?*

— Nekünk az alapot, a formát jelenti. Az egy stílusban alkotás folyamatát, amit bármely más zene jelenthet másoknak. Megszerettük jellegzetes hangszerelési lehetőségeit, hangulati elemeit. Életszagú

dalokat szeretünk írni, könnyed, csiklandós szövegeket a lebegtetett, szentimentális, erős érzelmi töltésük mellé.

— *Gondolom, vidéki voltatok gondokkal is jár, de ez a műfaj egyébként sem kecsegtet könnyű sikerekkel...*

— A panaszkodásnak általában semmi értelmét nem látom. Attól még nem lesz nagyobb az ázsió, ha közhírré tesszük, hogy az IBANEZ bendzsó több körrel jobban szól, mint az enyém, de nincs rá pénzem, tehát a kedves hallgató gondolja hozzá, vagy zongorázza le a hangzásbeli különbséget. Pedig

a megszólalás minősége nagyon sokat számít. Nem olyan régen a Magyar Rádió 22-es stúdiójában munkával tölthettünk egy éjszakát. Akkor hallottuk magunkat először igen jó hangminőséggel megszólalni. Hihetetlen élmény volt...

— *Tehát nincs olyan gondotok, amelyet érdemes lenne közhírré tenni?*

— Nem annyira nekünk, mint inkább a műfajnak, amely még könnyen cserbenhagyja művelőjét. Persze, tisztos megélhetési forrása mindannyiunknak van, néha mégis bántó, hogy igen kevesen kíváncsiak a zenénk. Sokan

megmaradtak abban a hitben, hogy a country tulajdonképpen kocsmazene. Az elnevezésből következtetnek azután az erkölcsi hátterre és a muzsika színvonalára is. Pedig az ilyen vélemény elsősorban megalkotóját jellemzi.

— *Keves alkalom nyílik a bizonyításra?*

— Vidéki együttes vagyunk, s talán ezért is nehezebb a dolgunk. Azért jártunk már több pontján az országnak, a Népművelési Intézet jóvoltából pedig már a második alkalommal indulunk kéthetes balatoni turnéra. Játszottunk két jelentős fesztiválon is, emellett a rádió már több alkalommal is „szóhoz juttatott”. Az elkövetkező idők eredményei tehát rajtunk is múlnak...

SZILAS ZOLTÁN

Fotó: BALLA ANDRÁS

A világ első digitális lantlemezét a Telefunken-Decca cég egy magyar fiatalember közreműködésével készítette. A lemezt már az összes árusítani kezdték a nyugat-európai országokban.

Olvasóink bizonyára máris kitalálták, hogy az előadó nem más, mint *Benkő Dániel* lant- és gitárművész, aki évente közel száz koncerten szerepel a hazai és külföldi közönség előtt. Ez idáig tizen-négy lemeze készült itthon és egy, a digitális lantlemez pedig az NSZK-ban.

— Tulajdonképpen milyen a digitális lemez? Miben különbözik a hagyományostól?

— A legkorszerűbb technikával készül — magyarázza a 24 esztendő, megjelenésében inkább popzenészre emlékeztető művész. — A zenét nem magnószalagra veszik fel, mint eddig, hanem az elektromos jelekre átalakított hangot videokazettán rögzítik. Innen továbbítják a lemezre. S ily módon majdnem tökéletes hang jön létre. Nincs szalagsusogás, túsercegés, azaz zavaró „technikai hang”.

A KISZ-díjas *Benkő Dániel* szobájába alig lehet beférni. Mintha egy koncertszínpadra tévedtem volna. Négy különböző helyen kottaállványok, a földön egymás hegyénhátán a különböző hangszerek: gitárok, lantok. És még néhány bőrrönd is, bevagy kicsomagolásra várva. A riportra sinsz sok idő, mert a házigazda kollégáit várja, akik gyakorolni érkeznek. „Sajnos” mindenki pontosan; nem marad sok idő a beszélgetésre. S a kis szobában még nagyobbnak tűnik a felfordulás: a *Bakfark Consort* kis csapata is kipakolja hangszerét. Néhány percet még kérnem kell *Benkő Dánieltől*, az együttes vezetőjétől. De a többiek addig sem tétlenek, hozzálatnak a gyakorláshoz. Mi a konyhába szorulunk.

— Gitárszakon végezted a főiskolát, mégis népszerűsége inkább a lantnak köszönhető. Hogyan nyerte át?

— Őszintén bevallva, a gitár akkoriban nem vonzott különösebben. Szerencsém-

re akkortájt hazánkban egy angol zenészbarátom, aki megkedveltette velem a lantot. Átmeneti időszak következett az életemben. Két évig tartott, amíg csak ismerkedtem azzal a zenei világgal, amelytől már soha többé nem tudok megválni. Nagyon szeretem! De azért a gitárhoz sem lettem hűtlen. Sok más dolog mellett bizonyítja az is, hogy a külföldön hamarosan kapható második digitális lemezen gitáron játszom romantikus műveket.

— Sokat utazol. Most is egész nyáron külföldön dolgoz-

AZ ELSŐ DIGITÁLIS LANTLEMEZ

...és még gitáron, vihuelán

tál. Szólóturnéd volt Svédországban, az NSZK-ban, Jugoszláviában és emellett jó néhány országban koncertkörutat tettél a *Bakfark Consorttal*. Bizonyára sokan irigyelnek ezért.

— Ezt nem tudom. De ha mégis irigyel valaki, az bizonyára nem gondol arra, hogy a koncertek milyen belső feszültséget igényelnek. Egy-egy külföldi hangverseny idején a szállodából csak étkezni járok ki. A többi idő gyakorlással telik. Igaz, a koncerten már felszabadult vagyok, utána vidám, s ha úgy érzem, hogy jól sikerült, akkor

talán meg is ünneplem egy kiskocsmában. Csak ez az, ami irigyelhető. Ha ezen kívül marad egy kis időm, akkor azt biztosan egy könyvtárban töltöm, hiszen a lantirodalom még kibányászatlan. Így egy kis kutatómunkát is végzek minden országban, ahová eljutok. Nemsokára indulok Egyiptomba, ahol a fellépés mellett marad időm. Ennek már előre örülök, mert tudvalevő, hogy a lant az arab világból származik. Az igazi lantot a mórok, az arabok hozták át Európába.

— Több hangszeren játszol: lanton, barokklanton, gitáron, barokkgitáron, vihuelán, orpharionon stb. Ezeket mind magaddal viszed a fellépéseidre?

— Ez attól függ, hogy milyen koncertről van szó. De a legtöbb előadáson a lant és a gitár a hangszerem. Lanttal régi magyar zenét, reneszánsz és barokk műveket adok elő, míg gitáron a romantikus magyar zenéből játszom.

— A svéd *Dagens Nyheter* kritikája szerint jól tudsz kapcsolatot teremteni.

— Nyilván arra az esetre gondolt, amikor a kultúrpalotában párhuzamot vontam a mai popzene és a klasszikus zeneszerzők között. A közönség hallható módon élvezte az előadást. Bevallom, volt már ebben gyakorlatom, hiszen idehaza is gyakran találkozom érdeklődő hallgatókkal, akár például az *Apáczai Csere János Gimnázium* zeneszakkörének lelkes diákjaira, akár a Magyar Tudományos Akadémia jeles professzoraira gondolok. Örülök, ha nemcsak zenében, hanem szóban is tudok újat mondani azoknak, akik ez igénylik.

— Nemre, korra, foglalkozásra való tekintet nélkül?

— Mi tagadás, ami a nemeiket illeti — a hölgyek jobban inspirálóak.

— Nős vagy?

— Nem hiszem, hogy lenne nő, aki el tudná viselni életmódomat.

VÁGÓ JUDIT

FOTÓ: DINER TAMÁS

